

ગુજરાત યુનિવર્સિટી - અમદાવાદ

અભ્યાસક્રમ

૨૦૧૭- ૨૦૧૮

ગુજરાતી વિષય

અધ્યક્ષ

ડૉ. કીર્તિદાબેન શાહ

(ગુજરાતી વિભાગ)

B.A. Semester- 1

ગુજરાતી

પેપર નં . Core (CC) 101 પદ્ય

કવિ પ્રેમાનંદ રચિત 'કુંવરબાઈનું મામેરું' - સંપાદક : કે.બી. વ્યાસ અને ચિમનલાલ ત્રિવેદી

કુલ ગુણ = 70

Lectures- 3+1= 4 . Credit = 4

હેતુ : આ પ્રશ્નપત્રના અભ્યાસથી વિદ્યાર્થી ગુજરાતી સાહિત્યના મધ્યકાલીન વારસાથી પરિચિત થશે તથા તત્કાલીન સામાજિક અને સાંસ્કૃતિક પરિસ્થિતિથી વાકેફ થશે. વળી એ વર્તમાન સમય અંગે નવા પરિપ્રેક્ષ્યમાં વિચારતો થશે .

એકમ -૧. (અ) આખ્યાનનું સાહિત્યસ્વરૂપ

(બ) સાહિત્યસ્વરૂપનો ઉદભવ અને વિકાસ

(ક) કવિના જીવન - સમય તથા સમગ્ર સાહિત્યસર્જનનો પરિચય

એકમ-૨. કૃતિના સ્વરૂપલક્ષી તથા વસ્તુલક્ષી પ્રશ્નો

એકમ-૩. કૃતિલક્ષી ટૂંકનોંધો

એકમ-૪. જોડણી (૬ ગુણ), પર્યાયવાચી (૪ ગુણ), વિરુદ્ધાર્થી (૪ ગુણ)

- ૧૪ ગુણના વૈકલ્પિક પ્રશ્નો (હેતુલક્ષી પ્રશ્નો) ચારેય એકમમાંથી પૂછવાના રહેશે.

સંદર્ભગ્રંથ :

૧. મધ્યકાલીન ગુજરાતી આખ્યાન : શશિન ઓઝા

૨.મધ્યકાલીન ગુજરાતી સાહિત્યનો ઇતિહાસ : પ્રકાશક - ગુજરાતી સાહિત્ય પરિષદ

૩.ગુજરાતી સાહિત્યકોશ ભાગ -૧ : સંપા. જયંત કોઠારી , પ્રકાશક - ગુજરાતી સાહિત્ય પરિષદ

૪.મધ્યકાળના સાહિત્યપ્રકારો : ચંદ્રકાન્ત મહેતા

૫ મધ્યકાલીન ગુજરાતી સાહિત્યનો ઇતિહાસ : અનંતરાય રાવળ

૬. પ્રેમાનંદનો પ્રતિભાવિશેષ ભાગ-૧,૨ : આરતી ત્રિવેદી

૭ . લેખનકૌશલ્ય : રતિલાલ સાં. નાયક

૮ . જોડણીપ્રવેશ : રતિલાલ સાં. નાયક

૯ . સાચી જોડણી અઘરી નથી - યશવંત દોશી (પરિચયપુસ્તિકા)

B.A. Semester- 1

ગુજરાતી

પેપર નં . Elective (EC) 101 પદ્ય

કવિ પ્રેમાનંદ રચિત 'કુંવરબાઈનું મામેરું' - સંપાદક : કે.બી. વ્યાસ અને ચિમનલાલ ત્રિવેદી

કુલ ગુણ = 70

Lectures- 3+1= 4 . Credit = 4

હેતુ : આ પ્રશ્નપત્રના અભ્યાસથી વિદ્યાર્થી ગુજરાતી સાહિત્યના મધ્યકાલીન વારસાથી પરિચિત થશે તથા તત્કાલીન સામાજિક અને સાંસ્કૃતિક પરિસ્થિતિથી વાકેફ થશે. વળી એ વર્તમાન સમય અંગે નવા પરિપ્રેક્ષ્યમાં વિચારતો થશે .

એકમ -૧. (અ) આખ્યાનનું સાહિત્યસ્વરૂપ

(બ) સાહિત્યસ્વરૂપનો ઉદભવ અને વિકાસ

(ક) કવિના જીવન - સમય તથા સમગ્ર સાહિત્યસર્જનનો પરિચય

એકમ-૨. કૃતિના સ્વરૂપલક્ષી તથા વસ્તુલક્ષી પ્રશ્નો

એકમ-૩. કૃતિલક્ષી ટૂંકનોંધો

એકમ-૪. જોડણી (૬ ગુણ), પર્યાયવાચી (૪ ગુણ), વિરુદ્ધાર્થી (૪ ગુણ)

- ૧૪ ગુણના વૈકલ્પિક પ્રશ્નો (હેતુલક્ષી પ્રશ્નો) ચારેય એકમમાંથી પૂછવાના રહેશે.

સંદર્ભગ્રંથ :

૧. મધ્યકાલીન ગુજરાતી આખ્યાન : શશિન ઓઝા

૨.મધ્યકાલીન ગુજરાતી સાહિત્યનો ઇતિહાસ : પ્રકાશક - ગુજરાતી સાહિત્ય પરિષદ

૩.ગુજરાતી સાહિત્યકોશ ભાગ -૧ : સંપા. જયંત કોઠારી , પ્રકાશક - ગુજરાતી સાહિત્ય પરિષદ

૪.મધ્યકાળના સાહિત્યપ્રકારો : ચંદ્રકાન્ત મહેતા

૫ મધ્યકાલીન ગુજરાતી સાહિત્યનો ઇતિહાસ : અનંતરાય રાવળ

૬. પ્રેમાનંદનો પ્રતિભાવિશેષ ભાગ-૧,૨ : આરતી ત્રિવેદી

૭. લેખનકૌશલ્ય : રતિલાલ સાં. નાયક

૮. જોડણીપ્રવેશ : રતિલાલ સાં. નાયક

૯. સાચી જોડણી અઘરી નથી - યશવંત દોશી (પરિચયપુસ્તિકા)

B.A. Semester- 1

ગુજરાતી

પેપર નં . Core (CC) 102 ગદ્ય

'વાંસનો અંકુર' - ધીરુબહેન પટેલ

કુલ ગુણ = 70

Lectures- 3+1= 4 . Credit = 4

હેતુ : આ પ્રશ્નપત્રના અભ્યાસથી વિદ્યાર્થી અર્વાચીન સાહિત્યના સ્વરૂપ - નવલકથાથી પરિચિત થશે .

એકમ ૧. (અ) નવલકથાનું સાહિત્યસ્વરૂપ

(બ) લઘુનવલકથા સાહિત્યસ્વરૂપ- તુલના

(ક) સાહિત્યસ્વરૂપનો ઉદભવ અને વિકાસ (લઘુનવલકથાનો અભ્યાસ અપેક્ષિત છે.)

(ડ) સર્જકના જીવન - સમય તથા સમગ્ર સાહિત્ય સર્જનનો પરિચય

એકમ ૨. કૃતિનો સ્વરૂપલક્ષી અભ્યાસ

એકમ ૩. કૃતિનો વસ્તુલક્ષી અભ્યાસ

એકમ ૪. અ. કહેવત (૨ ગુણ), રૂઢિપ્રયોગ (૨ ગુણ), શબ્દસમૂહ માટે એક શબ્દ(૩ ગુણ)

બ. પત્રલેખન (૭ ગુણ)

- ૧૪ ગુણના વૈકલ્પિક પ્રશ્નો (હેતુલક્ષી પ્રશ્નો) ચારેય એકમમાંથી પૂછવાના રહેશે.

સંદર્ભગ્રંથ :

૧. મધ્યકાલીન ગુજરાતી સાહિત્યનો ઇતિહાસ : પ્રકાશક - ગુજરાતી સાહિત્ય પરિષદ

૨. ગુજરાતી સાહિત્યકોશ ભાગ-૨ : પ્રકાશક - ગુજરાતી સાહિત્ય પરિષદ

૩. નવલકથા : શિરીષ પંચાલ

૪. ગુજરાતી નવલકથા : સંપા. રઘુવીર ચૌધરી

૫. લઘુ નવલકથાવિમર્શ : નરેશ વેદ

૬. લઘુનવલ : સ્વરૂપ અને સમીક્ષા : સંપાદક : મફત ઓઝા

૭. કથાયન : બાબુ દાવલપુરા

૮. ધીરુબેન પટેલનું કથાસાહિત્ય : નિરંજના જોશી

૯. ધીરુબેન પટેલનું લઘુનવલવિશ્વ : મહેશ પટેલ

૧૦. કહેવતો અને રૂઢિપ્રયોગો : પ્રકાશક - ભાષાનિયામકની કચેરી

૧૧. કહેવતસંગ્રહ - રતિલાલ સાં. નાયક

B.A. Semester- 1

ગુજરાતી

પેપર નં . Elective (EC) 102 ગદ્ય

'વાંસનો અંકુર' - ધીરુબહેન પટેલ

કુલ ગુણ = 70

Lectures- 3+1= 4 . Credit = 4

હેતુ : આ પ્રશ્નપત્રના અભ્યાસથી વિદ્યાર્થી અર્વાચીન સાહિત્યના સ્વરૂપ - નવલકથાથી પરિચિત થશે .

એકમ ૧. (અ) નવલકથાનું સાહિત્યસ્વરૂપ

(બ) લઘુનવલકથા સાહિત્યસ્વરૂપ- તુલના

(ક) સાહિત્યસ્વરૂપનો ઉદભવ અને વિકાસ (લઘુનવલકથાનો અભ્યાસ અપેક્ષિત છે.)

(ડ) સર્જકના જીવન - સમય તથા સમગ્ર સાહિત્ય સર્જનનો પરિચય

એકમ ૨. કૃતિનો સ્વરૂપલક્ષી અભ્યાસ

એકમ ૩. કૃતિનો વસ્તુલક્ષી અભ્યાસ

એકમ ૪. અ. કહેવત (૨ ગુણ), રૂઢિપ્રયોગ (૨ ગુણ), શબ્દસમૂહ માટે એક શબ્દ(૩ ગુણ)

બ. પત્રલેખન (૭ ગુણ)

- ૧૪ ગુણના વૈકલ્પિક પ્રશ્નો (હેતુલક્ષી પ્રશ્નો) ચારેય એકમમાંથી પૂછવાના રહેશે.

સંદર્ભગ્રંથ :

૧. મધ્યકાલીન ગુજરાતી સાહિત્યનો ઇતિહાસ : પ્રકાશક - ગુજરાતી સાહિત્ય પરિષદ

૨. ગુજરાતી સાહિત્યકોશ ભાગ-૨ : પ્રકાશક - ગુજરાતી સાહિત્ય પરિષદ

૩. નવલકથા : શિરીષ પંચાલ

૪. ગુજરાતી નવલકથા : સંપાદક - રઘુવીર ચૌધરી

૫. લઘુ નવલકથાવિમર્શ : નરેશ વેદ

૬. લઘુનવલ : સ્વરૂપ અને સમીક્ષા : સંપાદક - મફત ઓઝા

૭. કથાયન : બાબુ દાવલપુરા

૮. ધીરુબેન પટેલનું કથાસાહિત્ય : નિરંજના જોશી

૯. ધીરુબેન પટેલનું લઘુનવલવિશ્વ : મહેશ પટેલ

૧૦. કહેવતો અને રૂઢિપ્રયોગો : પ્રકાશક - ભાષાનિયામકની કચેરી

૧૧. કહેવતસંગ્રહ - રતિલાલ સાં. નાયક

B.A. Semester- 1

ગુજરાતી

પેપર નં . Elective (EC II) 101

‘મરક મરક’ – રતિલાલ બોરીસાગર

કુલ ગુણ = 70

Lectures - 1+1=2 . Credit = 2

હેતુ- વિદ્યાર્થી અર્વાચીન ગુજરાતી સાહિત્યથી પરિચિત થશે. હાસ્યનિબંધના સ્વરૂપથી પરિચિત થશે.

એકમ ૧. સર્જકના જીવન – સમય તથા સમગ્ર સાહિત્યસર્જનનો પરિચય

એકમ ૨. કૃતિલક્ષી પ્રશ્નો – નિબંધ ૧ થી ૫ .

એકમ ૩. કૃતિલક્ષી પ્રશ્નો – નિબંધ ૬ થી ૧૦

એકમ ૪. કૃતિલક્ષી પ્રશ્નો – નિબંધ ૧૧ થી ૧૬

- ૧૪ ગુણના વૈકલ્પિક પ્રશ્નો (હેતુલક્ષી પ્રશ્નો) ચારેય એકમમાંથી પૂછવાના રહેશે.

નોંધ – પ્રશ્નપત્રમાં કૃતિલક્ષી ટૂંકનોંધ અને પૂર્વાપર સંદર્ભ પૂછી શકાશે.

સંદર્ભગ્રંથ :

૧. ગુજરાતી સાહિત્યનો ઇતિહાસ : પ્રકાશક - ગુજરાતી સાહિત્ય પરિષદ
૨. ગુજરાતી સાહિત્યકોશ ભાગ-૨ : પ્રકાશક - ગુજરાતી સાહિત્ય પરિષદ
૩. નિબંધ : સ્વરૂપ અને વિકાસ : પ્રવીણ દરજી
૪. નિબંધ અને ગુજરાતી નિબંધ : જયંત કોઠારી
૫. નિબંધબોધ : પ્રવીણ દરજી

B.A. Semester- 2

ગુજરાતી

પેપર નં . Core (CC) 111 પદ્ય

‘પ્રિયકાન્ત મણિયારનાં કાવ્યો’ – સંપાદક : ચંદ્રકાન્ત શેઠ

કુલ ગુણ = 70

Lectures- 3+1= 4 . Credit = 4

હેતુ - વિદ્યાર્થીઓ ગુજરાતી સાહિત્યની કાવ્યપરંપરાનો પરિચય પ્રાપ્ત કરે અને તેનાં સ્વરૂપો, વિષયો અને અભિવ્યક્તિની તરેહોની જાણકારી પ્રાપ્ત કરે.

એકમ ૧. (અ) ઊર્મિકાવ્યનું સાહિત્યસ્વરૂપ

(બ) ઊર્મિકાવ્યના સાહિત્યસ્વરૂપનો ઉદભવ -વિકાસ

(ક) કવિના જીવન - સમય તથા સમગ્ર સાહિત્યસર્જનનો પરિચય

એકમ ૨. કૃતિલક્ષી સામાન્ય પ્રશ્નો (પસંદગીના ૨૮ કાવ્યોની યાદી સામેલ છે.)

એકમ ૩. કૃતિલક્ષી ટૂંકનોંધો

એકમ ૪. છંદ તથા અલંકાર (માત્ર બંધારણ ,સમજૂતી અને ઉદાહરણ જ અપેક્ષિત છે.)

(પસંદ કરેલ છંદ અને અલંકારોની યાદી સામેલ છે.)

- ૧૪ ગુણના વૈકલ્પિક પ્રશ્નો (હેતુલક્ષી પ્રશ્નો) ચારેય એકમમાંથી પૂછવાના રહેશે.

સંદર્ભગ્રંથ :

૧. ગુજરાતી સાહિત્યનો ઇતિહાસ : પ્રકાશક - ગુજરાતી સાહિત્ય પરિષદ

૨. ગુજરાતી સાહિત્યકોશ : પ્રકાશક - ગુજરાતી સાહિત્ય પરિષદ

૩. ઊર્મિકાવ્ય - સ્વરૂપ : સી.એચ. ગાંધી ‘સુહાસી’

૪. ત્રણ વિશિષ્ટ કવિઓ : પ્રસાદ બ્રહ્મભટ્ટ

૫. પિંગળદર્શન : ચિમનલાલ ત્રિવેદી

અભ્યાસક્રમમાં પસંદ કરેલાં કુલ ૨૮ કાવ્યો :

૧. એ સોળ વરસની છોરી	૧૫. સાંજ સમાનો દીપ
૨. ખીલા	૧૬. છેલ છબી લે
૩. શ્રાવણી સાંજનો તડકો	૧૭. ઝોલાં
૪. સાંઈ	૧૮. લાવ, થોડી વાર
૫. કૃષ્ણ-રાધા	૧૯. વર્ષો પછી
૬. નક્કી અહીં આ હું રહું છું.	૨૦. એકેય એવું ફૂલ
૭. અશબ્દ રાત્રિમાં	૨૧. અઘાઢથી
૮. ખિસકોલીઓ	૨૨. એકાદ જો
૯. આપણે	૨૩. પોઢી ગયેલું ફૂલ
૧૦. ગાલ્લું	૨૪. અંધ
૧૧. વિહંગ : સ્ટેશને	૨૫. વૃક્ષ
૧૨. ફૂલ	૨૬. એ લોકો
૧૩. દિવસે ફૂબું	૨૭. ક્યાં છે નવું નગર ?
૧૪. ઝરૂખે	૨૮. ઈંડું

પસંદ કરેલ છંદો -

વસંતતિલકા, મંદાકાન્તા, પૃથ્વી, શિખરિણી, શાદૃલવિકીડિત, સ્ત્રગધરા, અનુષ્ટુપ, ઉપજાતિ, મનહર, ચોપાઈ, ઝૂલણા

પસંદ કરેલ અલંકારો -

વર્ણાનુપ્રાસ , ઉપમા, ઉત્પ્રેક્ષા , રૂપક, વ્યતિરેક, અનન્વય, શ્લેષ, વ્યાજસ્તુતિ

B.A. Semester- 2

ગુજરાતી

પેપર નં . Elective (EC) 111 પદ્ય

‘પ્રિયકાન્ત મણિયારનાં કાવ્યો’ – સંપાદક : ચંદ્રકાન્ત શેઠ

કુલ ગુણ = 70

Lectures- 3+1= 4 . Credit = 4

હેતુ – વિદ્યાર્થીઓ ગુજરાતી સાહિત્યની કાવ્યપરંપરાનો પરિચય પ્રાપ્ત કરે અને તેનાં સ્વરૂપો, વિષયો અને અભિવ્યક્તિની તરેહોની જાણકારી પ્રાપ્ત કરે.

એકમ ૧. (અ) ઊર્મિકાવ્યનું સાહિત્યસ્વરૂપ

(બ) ઊર્મિકાવ્યના સાહિત્યસ્વરૂપનો ઉદભવ –વિકાસ

(ક) કવિના જીવન – સમય તથા સમગ્ર સાહિત્યસર્જનનો પરિચય

એકમ ૨. કૃતિલક્ષી સામાન્ય પ્રશ્નો (પસંદગીના ૨૮ કાવ્યોની યાદી સામેલ છે.)

એકમ ૩. કૃતિલક્ષી ટૂંકનોંધો

એકમ ૪. છંદ તથા અલંકાર (માત્ર બંધારણ ,સમજૂતી અને ઉદાહરણ જ અપેક્ષિત છે.)

(પસંદ કરેલ છંદ અને અલંકારોની યાદી સામેલ છે.)

- ૧૪ ગુણના વૈકલ્પિક પ્રશ્નો (હેતુલક્ષી પ્રશ્નો) ચારેય એકમમાંથી પૂછવાના રહેશે.

સંદર્ભગ્રંથ :

૧. ગુજરાતી સાહિત્યનો ઇતિહાસ : પ્રકાશક - ગુજરાતી સાહિત્ય પરિષદ

૨. ગુજરાતી સાહિત્યકોશ : પ્રકાશક - ગુજરાતી સાહિત્ય પરિષદ

૩. ઊર્મિકાવ્ય – સ્વરૂપ : સી . એચ. ગાંધી ‘સુહાસી’

૪. ત્રણ વિશિષ્ટ કવિઓ : પ્રસાદ બ્રહ્મભટ્ટ

૫. પિંગળદર્શન : ચિમનલાલ ત્રિવેદી

અભ્યાસક્રમમાં પસંદ કરેલાં કુલ ૨૮ કાવ્યો :

૧. એ સોળ વરસની છોરી	૧૫. સાંજ સમાનો દીપ
૨. ખીલા	૧૬. છેલ છબી લે
૩. શ્રાવણી સાંજનો તડકો	૧૭. ઝોલાં
૪. સાંઈ	૧૮. લાવ, થોડી વાર
૫. કૃષ્ણ-રાધા	૧૯. વર્ષો પછી
૬. નક્કી અહીં આ હું રહું છું.	૨૦. એકેય એવું ફૂલ
૭. અશબ્દ રાત્રિમાં	૨૧. અઘાઢથી
૮. ખિસકોલીઓ	૨૨. એકાદ જો
૯. આપણે	૨૩. પોઢી ગયેલું ફૂલ
૧૦. ગાલ્લું	૨૪. અંધ
૧૧. વિહંગ : સ્ટેશને	૨૫. વૃક્ષ
૧૨. ફૂલ	૨૬. એ લોકો
૧૩. દિવસે ફૂબું	૨૭. ક્યાં છે નવું નગર ?
૧૪. ઝરૂખે	૨૮. ઈંડું

પસંદ કરેલ છંદો -

વસંતતિલકા, મંદાકાન્તા, પૃથ્વી, શિખરિણી, શાદૃલવિકીડિત, સ્વગધરા, અનુષ્ટુપ, ઉપજાતિ, મનહર, ચોપાઈ, ઝૂલણા

પસંદ કરેલ અલંકારો -

વર્ણાનુપ્રાસ , ઉપમા, ઉત્પ્રેક્ષા , રૂપક, વ્યતિરેક, અનન્વય, શ્લેષ, વ્યાજસ્તુતિ

B.A. Semester- 2

ગુજરાતી

પેપર નં . Core (CC) 112 ગદ્ય

'સમયદ્વીપ' - ભગવતીકુમાર શર્મા

કુલ ગુણ = 70

Lectures- 3+1= 4 Credit =4

હેતુ- વિદ્યાર્થી અર્વાચીન સાહિત્યસ્વરૂપ નવલકથા અને સર્જકનો પરિચય પ્રાપ્ત કરે.

એકમ.૧ (અ) નવલકથાનું સાહિત્યસ્વરૂપ

(બ) સાહિત્યસ્વરૂપનો ઉદભવ - વિકાસ (લઘુનવલકથાનો અભ્યાસ અપેક્ષિત છે.)

(ક) સર્જકના જીવન - સમય તથા સમગ્ર સાહિત્યસર્જનનો પરિચય

એકમ.૨ કૃતિનો સ્વરૂપલક્ષી અભ્યાસ

એકમ.૩ કૃતિનો વસ્તુલક્ષી અભ્યાસ

એકમ.૪ અહેવાલલેખન , અરજીલેખન

- ૧૪ ગુણના વૈકલ્પિક પ્રશ્નો (હેતુલક્ષી પ્રશ્નો) ચારેય એકમમાંથી પૂછવાના રહેશે.

સંદર્ભગ્રંથ :

૧. ગુજરાતી સાહિત્યનો ઇતિહાસ : પ્રકાશક - ગુજરાતી સાહિત્ય પરિષદ
૨. ગુજરાતી સાહિત્યકોશ : પ્રકાશક - ગુજરાતી સાહિત્ય પરિષદ
૩. સવ્યસાચી સાહિત્યકાર ભગવતીકુમાર શર્મા : ઋજુતા ગાંધી
૪. ગુજરાતી કથાવિશ્વ : બાબુ દાવલપુરા, નરેશ વેદ
૫. નવલકથા : શિરીષ પંચાલ
૬. ગુજરાતી કથાવિશ્વ : બાબુ દાવલપુરા, નરેશ વેદ
૭. લઘુનવલકથાવિમર્શ : નરેશ વેદ
૮. લઘુનવલ : સ્વરૂપ અને સમીક્ષા : સંપાદક - મફત ઓઝા
૯. કથાયન : બાબુ દાવલપુરા
૧૦. ગુજરાતી લેખનકલા : ડૉ. ભરતકુમાર ઠાકર, પ્રકાશક- આદર્શ પ્રકાશન

B.A. Semester- 2

ગુજરાતી

પેપર નં . Elective (EC) 112 ગદ્ય

'સમયદ્વીપ' – ભગવતીકુમાર શર્મા

કુલ ગુણ = 70

Lecture- 3+1= 4 . Credit = 4

હેતુ- વિદ્યાર્થી અર્વાચીન સાહિત્યસ્વરૂપ નવલકથા અને સર્જકનો પરિચય પ્રાપ્ત કરે.

એકમ.૧ (અ) નવલકથાનું સાહિત્યસ્વરૂપ

(બ) સાહિત્યસ્વરૂપનો ઉદભવ – વિકાસ (લઘુનવલકથાનો અભ્યાસ અપેક્ષિત છે.)

(ક) સર્જકના જીવન – સમય તથા સમગ્ર સાહિત્યસર્જનનો પરિચય

એકમ.૨ કૃતિનો સ્વરૂપલક્ષી અભ્યાસ

એકમ.૩ કૃતિનો વસ્તુલક્ષી અભ્યાસ

એકમ.૪ અહેવાલલેખન , અરજીલેખન

- ૧૪ ગુણના વૈકલ્પિક પ્રશ્નો (હેતુલક્ષી પ્રશ્નો) ચારેય એકમમાંથી પૂછવાના રહેશે.

સંદર્ભગ્રંથ :

૧. ગુજરાતી સાહિત્યનો ઇતિહાસ : પ્રકાશક - ગુજરાતી સાહિત્ય પરિષદ
૨. ગુજરાતી સાહિત્યકોશ : પ્રકાશક - ગુજરાતી સાહિત્ય પરિષદ
૩. સવ્યસાચી સાહિત્યકાર ભગવતીકુમાર શર્મા : ઋજુતા ગાંધી
૪. ગુજરાતી કથાવિશ્વ : બાબુ દાવલપુરા, નરેશ વેદ
૫. નવલકથા : શિરીષ પંચાલ
૬. ગુજરાતી કથાવિશ્વ : બાબુ દાવલપુરા, નરેશ વેદ
૭. લઘુનવલકથાવિમર્શ : નરેશ વેદ
૮. લઘુનવલ : સ્વરૂપ અને સમીક્ષા : સંપાદક - મફત ઓઝા
૯. કથાયન : બાબુ દાવલપુરા
૧૦. ગુજરાતી લેખનકલા : ભરતકુમાર ઠાકર

B.A. Semester- 1

ગુજરાતી

પેપર નં . Elective (EC II) 112

‘અલગારી રખડપટ્ટી’ - રસિક ઝવેરી

કુલ ગુણ = 70

Lectures - 1+1=2 Credit = 2

હેતુ - વિદ્યાર્થી અર્વાચીન ગુજરાતી સાહિત્ય અને સાહિત્યસ્વરૂપનો પરિચય મેળવે.

એકમ ૧. સર્જકના જીવન સમય તથા સમગ્ર સાહિત્યસર્જનનો પરિચય .

એકમ ૨. કૃતિલક્ષી સામાન્ય પ્રશ્નો (પસંદગીના ૧૨ નિબંધોની યાદી સામેલ છે.)

એકમ ૩. કૃતિલક્ષી ટૂંકનોંધ

એકમ ૪. પૂર્વાપર સંદર્ભ અને ટૂંકા પ્રશ્નો (એક બે વાક્યમાં જવાબ આપી શકાય તેવા)

- ૧૪ ગુણના વૈકલ્પિક પ્રશ્નો (હેતુલક્ષી પ્રશ્નો) ચારેય એકમમાંથી પૂછવાના રહેશે.

સંદર્ભગ્રંથ :

૧. ગુજરાતી સાહિત્યનો ઇતિહાસ : પ્રકાશક - ગુજરાતી સાહિત્ય પરિષદ
૨. ગુજરાતી સાહિત્યકોશ ભાગ-૨ : પ્રકાશક - ગુજરાતી સાહિત્ય પરિષદ
૩. નિબંધ : સ્વરૂપ અને વિકાસ : પ્રવીણ દરજી
૪. નિબંધ અને ગુજરાતી નિબંધ : જયંત કોઠારી
૫. નિબંધબોધ : પ્રવીણ દરજી

B.A. Semester-3

ગુજરાતી

પેપર નં . Core (CC) 201

સાહિત્યસ્વરૂપનો અભ્યાસ - નિબંધ 'નિરાવૃત્ત' - પ્રવીણ દરજી

કુલ ગુણ - 70

Lectures- 3+1= 4 . Credit = 4

હેતુ - વિદ્યાર્થી અર્વાચીન ગુજરાતી સાહિત્યના નિબંધ સ્વરૂપની જાણકારી મેળવશે .

એકમ ૧. (અ) સાહિત્યસ્વરૂપની વિભાવના

(બ) સાહિત્યસ્વરૂપનાં વ્યવર્તક લક્ષણો

(ક) આ સ્વરૂપના મુખ્ય સર્જકો અને કૃતિઓનો પરિચય

એકમ ૨. કૃતિનો સ્વરૂપલક્ષી અભ્યાસ અને સામાન્ય પ્રશ્નો (પસંદ કરેલા નિબંધોની યાદી છે.)

એકમ ૩. કૃતિનો વસ્તુલક્ષી અભ્યાસ (ટૂંકનોંધો)

એકમ ૪. સાહિત્યિક નિબંધો (લેખનકૌશલ)

૧. સમૂહ માધ્યમો અને સાહિત્ય

૨. મારો પ્રિય સર્જક

૩. પ્રેમલક્ષણાભક્તિ

૪. સાહિત્ય અને સમાજ

- ૧૪ ગુણના વૈકલ્પિક પ્રશ્નો (હેતુલક્ષી પ્રશ્નો) ચારેય એકમમાંથી પૂછવાના રહેશે.

સંદર્ભગ્રંથ :

૧. ગુજરાતી સાહિત્યનો ઇતિહાસ : પ્રકાશક - ગુજરાતી સાહિત્ય પરિષદ

૨. ગુજરાતી સાહિત્યકોશ ભાગ-૨ : પ્રકાશક - ગુજરાતી સાહિત્ય પરિષદ

૩. નિબંધ : સ્વરૂપ અને વિકાસ : પ્રવીણ દરજી

૪. નિબંધ અને ગુજરાતી નિબંધ : જયંત કોઠારી

૫. નિબંધબોધ : પ્રવીણ દરજી

૬. બાર સાહિત્યસ્વરૂપો : પ્રસાદ બક્ષભટ્ટ

૭. સાહિત્યિક નિબંધો : સંપાદક : પ્રસાદ બક્ષભટ્ટ

૮. સાહિત્યિક નિબંધો : મણિલાલ પટેલ, હરીશ પંડિત

૯. સાહિત્યિક નિબંધમાળા અને લેખનકૌશલ્ય : સંપાદક - રતિલાલ સાં. નાયક અને અન્ય

અભ્યાસક્રમમાં પસંદ કરેલા નિબંધોની યાદી :

૧. ઓરડો
૨. ડિપોટી સાહેબ
૩. ટેશન
૪. ડગલો
૫. ફળિયું
૬. મહા
૭. હું , હું જાળ છું
૮. પશવો પાણીવાળો
૯. શબ્દોશબ્દોશબ્દો ...
૧૦. સમય
૧૧. કૃષ્ણ... કૃષ્ણ... કૃષ્ણ...
૧૨. ખિસકોલીઓ
૧૩. બધું જ યાદ છે !
૧૪. લીન છું ... મારામાં , તમારામાં !
૧૫. હીરજી ગોપાળ અને છેવટની વાચના
૧૬. 'જૂનું' મેજ અને ...
૧૭. લો, વરસાદ ભેટ આપું છું !
૧૮. કોણ છે રાધા , તું ?
૧૯. રસ્તાઓ ...રસ્તાઓ ...
૨૦. અહો ! વૈભવશાળી કાન !
૨૧. બાનો વડો
૨૨. ચાલો, ઈથાકાની સફરે
૨૩. સગડી પાસે
૨૪. નિરાવૃત્ત ક્ષણો
૨૫. ધરમશાળા

B.A. Semester-3

ગુજરાતી

પેપર નં . Elective (EC) 201

સાહિત્યસ્વરૂપનો અભ્યાસ - નિબંધ 'નિરાવૃત્ત' - પ્રવીણ દરજી

કુલ ગુણ - 70

Lectures- 3+1= 4 Credit = 4

હેતુ - વિદ્યાર્થી અર્વાચીન ગુજરાતી સાહિત્યના નિબંધ સ્વરૂપની જાણકારી મેળવશે .

એકમ ૧. (અ) સાહિત્યસ્વરૂપની વિભાવના

(બ) સાહિત્યસ્વરૂપનાં વ્યવર્તક લક્ષણો

(ક) આ સ્વરૂપના મુખ્ય સર્જકો અને કૃતિઓનો પરિચય

એકમ ૨. કૃતિનો સ્વરૂપલક્ષી અભ્યાસ અને સામાન્ય પ્રશ્નો (પસંદ કરેલા નિબંધોની યાદી છે.)

એકમ ૩. કૃતિનો વસ્તુલક્ષી અભ્યાસ (ટૂંકનોંધો)

એકમ ૪. સાહિત્યિક નિબંધો (લેખનકૌશલ)

૧. સમૂહ માધ્યમો અને સાહિત્ય

૨. મારો પ્રિય સર્જક

૩. પ્રેમલક્ષણાભક્તિ

૪. સાહિત્ય અને સમાજ

- ૧૪ ગુણના વૈકલ્પિક પ્રશ્નો (હેતુલક્ષી પ્રશ્નો) ચારેય એકમમાંથી પૂછવાના રહેશે.

સંદર્ભગ્રંથ :

૧. ગુજરાતી સાહિત્યનો ઇતિહાસ : પ્રકાશક - ગુજરાતી સાહિત્ય પરિષદ

૨. ગુજરાતી સાહિત્યકોશ ભાગ-૨ : પ્રકાશક - ગુજરાતી સાહિત્ય પરિષદ

૩. નિબંધ : સ્વરૂપ અને વિકાસ : પ્રવીણ દરજી

૪. નિબંધ અને ગુજરાતી નિબંધ : જયંત કોઠારી

૫. નિબંધબોધ : પ્રવીણ દરજી

૬. બાર સાહિત્યસ્વરૂપો : પ્રસાદ બક્ષભટ્ટ

૭. સાહિત્યિક નિબંધો : સંપાદક : પ્રસાદ બક્ષભટ્ટ

૮. સાહિત્યિક નિબંધો : મણિલાલ પટેલ, હરીશ પંડિત

૯. સાહિત્યિક નિબંધમાળા અને લેખનકૌશલ્ય : સંપાદક - રતિલાલ સાં. નાયક અને અન્ય

અભ્યાસક્રમમાં પસંદ કરેલા નિબંધોની યાદી :

૧. ઓરડો
૨. ડિપોટી સાહેબ
૩. ટેશન
૪. ડગલો
૫. ફળિયું
૬. મહા
૭. હું , હું જાળ છું
૮. પશવો પાણીવાળો
૯. શબ્દોશબ્દોશબ્દો ...
૧૦. સમય
૧૧. કૃષ્ણ... કૃષ્ણ... કૃષ્ણ...
૧૨. ખિસકોલીઓ
૧૩. બધું જ યાદ છે !
૧૪. લીન છું ... મારામાં , તમારામાં !
૧૫. હીરજી ગોપાળ અને છેવટની વાચના
૧૬. 'જૂનું' મેજ અને ...
૧૭. લો, વરસાદ ભેટ આપું છું !
૧૮. કોણ છે રાધા , તું ?
૧૯. રસ્તાઓ ...રસ્તાઓ ...
૨૦. અહો ! વૈભવશાળી કાન !
૨૧. બાનો વડો
૨૨. ચાલો, ઈંથાકાની સફરે
૨૩. સગડી પાસે
૨૪. નિરાવૃત્ત ક્ષણો
૨૫. ધરમશાળા

B.A. Semester- 3

ગુજરાતી

પેપર નં. Core 202

ગ્રંથકારનો અભ્યાસ - સુન્દરમ્

'કેટલાંક કાવ્યો' -સુન્દરમ્ (સંપા. નિરંજન ભગત)

'કેટલીક વાર્તાઓ' -સુન્દરમ્ (સંપા.સુરેશ દલાલ)

કુલ ગુણ - 70

Lectures- 3+1= 4 . Credit = 4

હેતુ - વિદ્યાર્થી અર્વાચીન ગુજરાતી સાહિત્યના સર્જકના સમગ્ર સાહિત્ય અને જીવન વિશે જાણકારી પ્રાપ્ત કરશે .

એકમ ૧. સર્જકના જીવન -સમય તથા સમગ્ર સાહિત્યસર્જનનો પરિચય

એકમ ૨. કવિ સુન્દરમ્ અને કૃતિનો અભ્યાસ (પસંદગીના કાવ્યોની યાદી સામેલ છે.)

એકમ ૩. વાર્તાકાર સુન્દરમ્ અને કૃતિનો અભ્યાસ

એકમ ૪. બંને કૃતિઓ વિશે ટૂંકનોંધનો અભ્યાસ (કૃતિઆસ્વાદ પૂછી શકાશે)

અ- 'કેટલાંક કાવ્યો' બ. 'કેટલીક વાર્તાઓ'

- ૧૪ ગુણના વૈકલ્પિક પ્રશ્નો (હેતુલક્ષી પ્રશ્નો) ચારેય એકમમાંથી પૂછવાના રહેશે.

સંદર્ભગ્રંથ -

૧. ગુજરાતી સાહિત્યનો ઇતિહાસ : પ્રકાશક- ગુજરાતી સાહિત્ય પરિષદ
૨. ગુજરાતી સાહિત્ય કોશ : પ્રકાશક - ગુજરાતી સાહિત્ય પરિષદ
૩. અર્વાચીન ગુજરાતી સાહિત્યની વિકાસરેખા : ધીરુભાઈ ઠાકર
૪. ગુજરાતી ગ્રંથકાર શ્રેણી - સુન્દરમ
૫. શબ્દયોગ : સંપાદક - મફત ઓઝા અને સુધા પંડ્યા
૬. તપોવન : સંપાદક - સુરેશ દલાલ
૭. સુંદરમ - સર્જકપ્રતિભા : સંપાદક - મફત ઓઝા
૮. સુંદરમ એટલે સુંદરમ : રામજી કડિયા
૯. ચાર વાર્તાકારો - એક અભ્યાસ : વિજય શાસ્ત્રી

પસંદગીના કાવ્યોની યાદી -

૧. બુદ્ધના ચક્ષુ
૨. ત્રિમૂર્તિ
૩. સાફલ્યટાણું
૪. ત્રણ પાડોશી
૫. પતંગિયું અને ગરુડ
૬. માનવી માનવ
૭. ધ્રુવપદ ક્યહીં
૮. બાનો ફોટોગ્રાફ
૯. રંગ રંગ વાદળિયાં
૧૦. એક સવારે
૧૧. વિરાટની પગલી
૧૨. કોણ?
૧૩. ઘણ ઉઠાવ
૧૪. ૧૩:૭ ની લોકલ
૧૫. ઈંટાળા
૧૬. તે રમ્ય રાત્રે
૧૭. પુષ્પ થૈ આવીશ
૧૮. છાતીએ છુંદણાં
૧૯. હંકારી જા
૨૦. સાંજને સમે
૨૧. તને મેં
૨૨. મળ્યાં
૨૩. નમું તને
૨૪. સૂઈ તારા સ્વપ્ને
૨૫. મેરે પિયા

B.A. Semester- 3

ગુજરાતી

પેપર નં. Elective 202

ગ્રંથકારનો અભ્યાસ - સુન્દરમ્

'કેટલાંક કાવ્યો' -સુન્દરમ્ (સંપા. નિરંજન ભગત)

'કેટલીક વાર્તાઓ' -સુન્દરમ્ (સંપા.સુરેશ દલાલ)

કુલ ગુણ - 70

Lectures- 3+1= 4 . Credit = 4

હેતુ - વિદ્યાર્થી અર્વાચીન ગુજરાતી સાહિત્યના સર્જકના સમગ્ર સાહિત્ય અને જીવન વિશે જાણકારી પ્રાપ્ત કરશે .

એકમ ૧.સર્જકના જીવન -સમય તથા સમગ્ર સાહિત્યસર્જનનો પરિચય

એકમ ૨. કવિ સુન્દરમ્ અને કૃતિનો અભ્યાસ (પસંદગીના કાવ્યોની યાદી સામેલ છે.)

એકમ ૩. વાર્તાકાર સુન્દરમ્ અને કૃતિનો અભ્યાસ

એકમ ૪. બંને કૃતિઓ વિશે ટૂંકનોંધનો અભ્યાસ (કૃતિઆસ્વાદ પૂછી શકાશે)

અ- કેટલાંક કાવ્યો બ. કેટલીક વાર્તાઓ

- ૧૪ ગુણના વૈકલ્પિક પ્રશ્નો (હેતુલક્ષી પ્રશ્નો) ચારેય એકમમાંથી પૂછવાના રહેશે.

સંદર્ભગ્રંથ -

૧. ગુજરાતી સાહિત્યનો ઇતિહાસ : પ્રકાશક- ગુજરાતી સાહિત્ય પરિષદ
૨. ગુજરાતી સાહિત્ય કોશ : પ્રકાશક - ગુજરાતી સાહિત્ય પરિષદ
૩. અર્વાચીન ગુજરાતી સાહિત્યની વિકાસરેખા : ધીરુભાઈ ઠાકર
૪. ગુજરાતી ગ્રંથકાર શ્રેણી - સુન્દરમ
- ૫ શબ્દયોગ : સંપાદક - મફત ઓઝા અને સુધા પંડ્યા
- ૬ તપોવન : સંપાદક - સુરેશ દલાલ
૭. સુંદરમ - સર્જકપ્રતિભા : સંપાદક - મફત ઓઝા
૮. સુંદરમ એટલે સુંદરમ : રામજી કડિયા
૯. ચાર વાર્તાકારો - એક અભ્યાસ : વિજય શાસ્ત્રી

પસંદગીના કાવ્યોની યાદી -

૧. બુદ્ધના ચક્ષુ
૨. ત્રિમૂર્તિ
૩. સાફલ્યટાણું
૪. ત્રણ પાડોશી
૫. પતંગિયું અને ગરુડ
૬. માનવી માનવ
૭. ધ્રુવપદ ક્યહીં
૮. બાનો ફોટોગ્રાફ
૯. રંગ રંગ વાદળિયાં
૧૦. એક સવારે
૧૧. વિરાટની પગલી
૧૨. કોણ?
૧૩. ઘણ ઉઠાવ
૧૪. ૧૩:૭ ની લોકલ
૧૫. ઈંટાળા
૧૬. તે રમ્ય રાત્રે
૧૭. પુષ્પ થૈ આવીશ
૧૮. છાતીએ છુંદણાં
૧૯. હંકારી જા
૨૦. સાંજને સમે
૨૧. તને મેં
૨૨. મળ્યાં
૨૩. નમું તને
૨૪. સૂઈ તારા સ્વપ્ને
૨૫. મેરે પિયા

B.A. Semester- 3

ગુજરાતી

પેપર નં . Core 203

મધ્યકાલીન ગુજરાતી સાહિત્યનો ઇતિહાસ ભાગ -૧

કુલ ગુણ- 70

Lectures - 3+1= 4 . Credit = 4

હેતુ - વિદ્યાર્થી મધ્યકાલીન ગુજરાતી સાહિત્ય એના વિવિધ પ્રવાહો અને સર્જકોનો પરિચય પ્રાપ્ત કરશે.

એકમ ૧. (અ) મધ્યકાલીન ગુજરાતી સાહિત્યનાં પ્રમુખ લક્ષણો અને પરિબળો

(બ) મધ્યકાલીન ગુજરાતી સાહિત્યને પ્રેરનારાં રાજકીય તેમજ સાંસ્કૃતિક પરિબળનો ખ્યાલ

(ક) મધ્યકાલીન સાહિત્યના પ્રમુખ પ્રવાહોનો પરિચય

એકમ ૨. પ્રાગનરસિંહયુગનું જૈન તથા જૈનેતર સાહિત્યની - મહત્ત્વની કૃતિઓનો પરિચય

કૃતિઓ - સિદ્ધહેમ દુહા , ભરતેશ્વર બાહુબલિરાસ, જિનચંદ્રસૂરિ ડાગુ, નેમિનાથ ડાગુ, વસંતવિલાસ , ત્રિભુવનદીપક પ્રબંધ , હંસાઉલિ, રણમલ્લ છંદ

એકમ ૩. નરસિંહ , મીરાં , ભાલણનું સાહિત્યસર્જન

એકમ ૪. (અ) રાસ, પદ, કાફી, ચાબખા ઇત્યાદિ સ્વરૂપોના સર્જકો અને જે તે સ્વરૂપની એક એક કૃતિનો સંક્ષિપ્ત પરિચય

(બ) મધ્યકાળનું ગદ્યસાહિત્ય

- ૧૪ ગુણના વૈકલ્પિક પ્રશ્નો (હેતુલક્ષી પ્રશ્નો) ચારેય એકમમાંથી પૂછવાના રહેશે.

સંદર્ભગ્રંથ :

૧. ગુજરાતી સાહિત્યનો ઇતિહાસ (મધ્યકાલીન) : અનંતરાય રાવળ
૨. ગુજરાતી સાહિત્યનો ઇતિહાસ : પ્રકાશક - ગુજરાતી સાહિત્ય પરિષદ
૩. ગુજરાતી સાહિત્યકોશ ભાગ-૧ : પ્રકાશક - ગુજરાતી સાહિત્ય પરિષદ
- ૪ ગુજરાતી સાહિત્ય (મધ્યકાળ) - ધીરુભાઈ ઠાકર

B.A. Semester- 4

ગુજરાતી

પેપર નં. Core 211

સાહિત્યસ્વરૂપનો અભ્યાસ – એકાંકી

'ગુજરાતી પ્રતિનિધિ એકાંકીઓ' – સંપાદક : ચંદ્રવદન મહેતા

કુલ ગુણ – 70

Lecture- 3+1= 4 Credit = 4

હેતુ – વિદ્યાર્થી અર્વાચીન ગુજરાતી સાહિત્યના એકાંકી સ્વરૂપની જાણકારી પ્રાપ્ત કરશે.

એકમ ૧. (અ) સાહિત્યસ્વરૂપની વિભાવના

(બ) સાહિત્યસ્વરૂપનાં વ્યાવર્તક લક્ષણ

એકમ ૨. (અ) એકાંકી સ્વરૂપનો ઉદભવ અને વિકાસ

(બ) મુખ્ય સર્જકો અને કૃતિઓનો પરિચય

એકમ ૩. કૃતિલક્ષી અભ્યાસ – દીર્ઘ પ્રશ્નો (પસંદગીના એકાંકીઓની યાદી સામેલ છે.)

એકમ ૪ . કૃતિલક્ષી અભ્યાસ – ટૂંકનોંધો

- ૧૪ ગુણના વૈકલ્પિક પ્રશ્નો (હેતુલક્ષી પ્રશ્નો) ચારેય એકમમાંથી પૂછવાના રહેશે.

સંદર્ભગ્રંથ :

૧. ગુજરાતી સાહિત્યનો ઇતિહાસ : પ્રકાશક - ગુજરાતી સાહિત્ય પરિષદ

૨. ગુજરાતી સાહિત્યકોશ : પ્રકાશક - ગુજરાતી સાહિત્ય પરિષદ

૩. એકાંકી અને ગુજરાતી એકાંકી : જયંત કોઠારી

૪ એકાંકી : સ્વરૂપ અને વિકાસ : મફત ભાવસાર

એકાંકીઓની યાદી

૧. માસીને દે ફાંસી ૨. બારણે ટકોરા ૩. સોયનું નાકું ૪. બાથટબમાં માછલી ૫. હુકમ, માલિક

૬. પેન્સિલની કબર અને મીણબત્તી ૭. ઝેરવું ૮. હું પશલો છું

B.A. Semester- 4

ગુજરાતી

પેપર નં. Elective 211

સાહિત્યસ્વરૂપનો અભ્યાસ – એકાંકી

‘ગુજરાતી પ્રતિનિધિ એકાંકીઓ’ – સંપાદક : ચંદ્રવદન મહેતા

કુલ ગુણ – 70

Lecture- 3+1= 4 Credit = 4

હેતુ – વિદ્યાર્થી અર્વાચીન ગુજરાતી સાહિત્યના એકાંકી સ્વરૂપની જાણકારી પ્રાપ્ત કરશે.

એકમ ૧. (અ) સાહિત્યસ્વરૂપની વિભાવના

(બ) સાહિત્યસ્વરૂપનાં વ્યાવર્તક લક્ષણ

એકમ ૨. (અ) એકાંકી સ્વરૂપનો ઉદભવ અને વિકાસ

(બ) મુખ્ય સર્જકો અને કૃતિઓનો પરિચય

એકમ ૩. કૃતિલક્ષી અભ્યાસ – દીર્ઘ પ્રશ્નો (પસંદગીના એકાંકીઓની યાદી સામેલ છે.)

એકમ ૪ . કૃતિલક્ષી અભ્યાસ – ટૂંકનોંધો

-૧૪ ગુણના વૈકલ્પિક પ્રશ્નો (હેતુલક્ષી પ્રશ્નો) ચારેય એકમમાંથી પૂછવાના રહેશે.

સંદર્ભગ્રંથ :

૧. ગુજરાતી સાહિત્યનો ઇતિહાસ : પ્રકાશક - ગુજરાતી સાહિત્ય પરિષદ
૨. ગુજરાતી સાહિત્યકોશ : પ્રકાશક - ગુજરાતી સાહિત્ય પરિષદ
૩. એકાંકી અને ગુજરાતી એકાંકી : જયંત કોઠારી
- ૪ એકાંકી : સ્વરૂપ અને વિકાસ : મફત ભાવસાર

એકાંકીઓની યાદી

૧. માસીને દે ફાંસી ૨. બારણે ટકોરા ૩. સોયનું નાકું ૪. બાથટબમાં માછલી ૫. હુકમ, માલિક
૬. પેન્સિલની કબર અને મીણબત્તી ૭. ઝેરવું ૮. હું પશલો છું

B.A. Semester- 4

ગુજરાતી

પેપર નં . Core 212

ગ્રંથકારનો અભ્યાસ – ઉમાશંકર જોશી

૧ . 'ગોષ્ઠી' ૨. 'ઉમાશંકરની શ્રેષ્ઠ વાર્તાઓ' – સંપાદક : ઉમાશંકર જોશી

કુલ ગુણ – 70

Lectures- 3+1= 4 . Credit = 4

હેતુ- વિદ્યાર્થી કોઈ એક સર્જકના સમગ્ર સાહિત્યનો પરિચય મેળવશે.

એકમ ૧. સર્જકના જીવન – સમય તથા સમગ્ર સાહિત્યનો પરિચય

એકમ ૨. પ્રથમ કૃતિનો અભ્યાસ અને સામાન્ય પ્રશ્નો (પસંદગીના નિબંધોની યાદી સામેલ છે.)

એકમ ૩. બીજી કૃતિનો અભ્યાસ અને સામાન્ય પ્રશ્નો

એકમ ૪. બંને કૃતિની ટૂંકનોંધો

(નોંધ - એકમ ૪માં ટૂંકનોંધ (અ) કૃતિ -૧ અને (બ) કૃતિ -૨માંથી પૂછવી.)

- ૧૪ ગુણના વૈકલ્પિક પ્રશ્નો (હેતુલક્ષી પ્રશ્નો) ચારેય એકમમાંથી પૂછવાના રહેશે.

સંદર્ભગ્રંથ :

૧. ગુજરાતી સાહિત્યનો ઇતિહાસ : પ્રકાશક - ગુજરાતી સાહિત્ય પરિષદ
૨. ગુજરાતી વિશ્વકોશ
૩. અર્વાચીન ગુજરાતી સાહિત્યની વિકાસરેખા : ધીરુભાઈ ઠાકર
૪. યુગદ્રષ્ટા ઉમાશંકર : ચંદ્રકાન્ત શેઠ
૫. નિબંધ- સ્વરૂપ અને વિકાસ : પ્રવીણ દરજી
૬. ગુજરાતી ગ્રંથકાર શ્રેણી ઉમાશંકર જોશી
૭. ચાર વાર્તાકારો- એક અભ્યાસ : વિજય શાસ્ત્રી

પસંદ કરેલા નિબંધોની યાદી :

૧. ચંદ અલ્કાઝ
૨. 'મને સાંભરે રે'
૩. વાર્તાલાપ
૪. અનંત શબ્દ
૫. મિત્રતાની કલા
૬. પરીક્ષા
૭. મેઘાણીભાઈ
૮. પડોશીઓ
૯. ચેખોવ
૧૦. દક્ષિણનાં તીર્થો
- ૧૧ . શ્રીનિકેતન
- ૧૨ . વિદ્યાર્થીઓને
- ૧૩ . સારથિધર્મી
- ૧૪ . હાસલીલા
- ૧૫ . ઘિ મંગલાષ્ટક લિમિટેડ
૧૭. 'મંડળી મળવાથી થતા લાભ'
૧૮. વિશ્વહૃદયનો ઉદગાતા
૧૯. આનંદનો વારસો

B.A. Semester- 4

ગુજરાતી

પેપર નં. Elective 212

ગ્રંથકારનો અભ્યાસ – ઉમાશંકર જોશી

૧ . 'ગોષ્ઠિ' ૨. 'ઉમાશંકરની શ્રેષ્ઠ વાર્તાઓ' – સંપાદક : ઉમાશંકર જોશી

કુલ ગુણ - 70

Lectures- 3+1= 4 . Credit = 4

હેતુ- વિદ્યાર્થી કોઈ એક સર્જકના સમગ્ર સાહિત્યનો પરિચય મેળવશે.

એકમ ૧. સર્જકના જીવન - સમય તથા સમગ્ર સાહિત્યનો પરિચય

એકમ ૨. પ્રથમ કૃતિનો અભ્યાસ અને સામાન્ય પ્રશ્નો (પસંદગીના નિબંધોની યાદી સામેલ છે.)

એકમ ૩. બીજી કૃતિનો અભ્યાસ અને સામાન્ય પ્રશ્નો

એકમ ૪. બંને કૃતિની ટૂંકનોંધો

(નોંધ - એકમ ૪માં ટૂંકનોંધ (અ) કૃતિ -૧ અને (બ) કૃતિ -૨માંથી પૂછવી.)

- ૧૪ ગુણના વૈકલ્પિક પ્રશ્નો (હેતુલક્ષી પ્રશ્નો) ચારેય એકમમાંથી પૂછવાના રહેશે.

સંદર્ભગ્રંથ :

૧. ગુજરાતી સાહિત્યનો ઇતિહાસ : પ્રકાશક - ગુજરાતી સાહિત્ય પરિષદ
૨. ગુજરાતી વિશ્વકોશ
૩. અર્વાચીન ગુજરાતી સાહિત્યની વિકાસરેખા: ધીરુભાઈ ઠાકર
૪. યુગદ્રષ્ટા ઉમાશંકર : ચંદ્રકાન્ત શેઠ
૫. નિબંધ- સ્વરૂપ અને વિકાસ : પ્રવીણ દરજી
૬. ગુજરાતી ગ્રંથકાર શ્રેણી ઉમાશંકર જોશી
૭. ચાર વાર્તાકારો- એક અભ્યાસ : વિજય શાસ્ત્રી

પસંદ કરેલા નિબંધોની યાદી :

૧. ચંદ અલ્કાઝ
૨. 'મને સાંભરે રે'
૩. વાર્તાલાપ
૪. અનંત શબ્દ
૫. મિત્રતાની કલા
૬. પરીક્ષા
૭. મેઘાણીભાઈ
૮. પડોશીઓ
૯. ચેખોવ
૧૦. દક્ષિણનાં તીર્થો
- ૧૧ . શ્રીનિકેતન
૧૨. વિદ્યાર્થીઓને
૧૩. સારથિધર્મી
૧૪. હાસલીલા
૧૫. ધિ મંગલાષ્ટક લિમિટેડ
૧૭. 'મંડળી મળવાથી થતા લાભ'
૧૮. વિશ્વહૃદયનો ઉદગાતા
૧૯. આનંદનો વારસો

B.A. Semester- 4

ગુજરાતી

પેપર નં. Core 213

મધ્યકાલીન ગુજરાતી સાહિત્યનો ઇતિહાસ ભાગ -૨

કુલ ગુણ - 70

Lectures - 3+1= 4 . Credit = 4

હેતુ - વિદ્યાર્થી મધ્યકાલીન ગુજરાતી સાહિત્ય અને એનાં વિવિધ પ્રવાહો અને સર્જકોનો પરિચય પ્રાપ્ત કરશે.

એકમ ૧. અખાનું જીવન અને સાહિત્યસર્જન , જ્ઞાનમાર્ગી કવિતાધારા

એકમ ૨. પ્રેમાનંદનું જીવન અને સાહિત્યસર્જન, આખ્યાનપરંપરા

એકમ ૩. શામળનું જીવન અને સાહિત્યસર્જન, પદ્યવાર્તાની પરંપરા

એકમ ૪. દયારામનું જીવન અને સાહિત્યસર્જન, ગરબીપરંપરા

- ૧૪ ગુણના વૈકલ્પિક પ્રશ્નો (હેતુલક્ષી પ્રશ્નો) ચારેય એકમમાંથી પૂછવાના રહેશે.

નોંધ. દરેક સર્જકની મહત્ત્વની કૃતિઓનો સઘન અભ્યાસ અપેક્ષિત છે.

સંદર્ભગ્રંથ :

૧. ગુજરાતી સાહિત્યનો ઇતિહાસ (મધ્યકાલીન) : અનંતરાય રાવળ
૨. ગુજરાતી સાહિત્યકોશ ભાગ-૧ : પ્રકાશક - ગુજરાતી સાહિત્ય પરિષદ
૩. ગુજરાતી સાહિત્ય (મધ્યકાળ) : ધીરુભાઈ ઠાકર
૪. અખા ભગતની કવિતા : સંપાદક - કીર્તિદા શાહ
૫. પ્રેમાનંદનો પ્રતિભાવિશેષ : આરતી ત્રિવેદી
૬. ગુજરાતી ગ્રંથકાર શ્રેણી (શામળ) : હસુ યાજ્ઞિક
૭. ગુજરાતી ગ્રંથકાર શ્રેણી (દયારામ) : સુભાષ દવે

B.A. Semester -5

ગુજરાતી

પેપર નં Core 301

અર્વાચીન ગુજરાતી સાહિત્યનો ઇતિહાસ - ભાગ ૧

કુલ ગુણ- 70

Lectures 3+1= 4 Credit = 4

હેતુ- ગુજરાતી સાહિત્યનો વિદ્યાર્થી અર્વાચીન ગુજરાતી સાહિત્યના ઇતિહાસથી પરિચિત હોય તે અનિવાર્ય-
છે. આ પ્રશ્નપત્ર દ્વારા તે અર્વાચીન ગુજરાતી સાહિત્યના મુખ્ય બે યુગોનો વિગતે પરિચય મેળવશે.

એકમ ૧. સુધારક યુગ

(અ) રાજકીય, સામાજિક , સાંસ્કૃતિક પરિબળો, સાહિત્યક્ષેત્રે થયેલાં નવપ્રસ્થાનો,
મહત્ત્વની સાહિત્યિક પ્રવૃત્તિઓ .

(બ) મહત્ત્વના સર્જકો - દલપતરામ , નર્મદ , નવલરામ, નંદશંકર તથા અન્ય

એકમ ૨. કૃતિમાં પ્રગટ થતાં યુગલક્ષણો

મહત્ત્વની કૃતિઓ -

૧. 'મિથ્યાભિમાન' - દલપતરામ

૨. 'સાસુ-વહુની લડાઈ' - મહીપતરામ નીલકંઠ

૩. 'કરણઘેલો' - નંદશંકર મહેતા

૪. 'લલિતાદુઃખદર્શક' - રણછોડભાઈ ઉદયરામ

એકમ ૩. પંડિતયુગ (સાક્ષરયુગ)

(અ.) રાજકીય, સામાજિક , સાંસ્કૃતિક પરિબળો, સુધારકયુગથી જુદાં પડતાં લક્ષણો ,
સાહિત્યક્ષેત્રે થયેલાં નવપ્રસ્થાનો, મહત્ત્વની સાહિત્યિક પ્રવૃત્તિઓ.

(બ.) મહત્ત્વના સર્જકો- ગોવર્ધનરામ ત્રિપાઠી, મણિલાલ દ્વિવેદી, નરસિંહરાવ,
રમણભાઈ નીલકંઠ, કાન્ત , કલાપી , ન્હાનાલાલ, બ.ક.ઠાકોર તથા અન્ય

એકમ ૪. કૃતિમાં પ્રગટ થતાં યુગલક્ષણો

મહત્ત્વની કૃતિઓ -

૧. 'રાઈનો પર્વત' - રમણભાઈ નીલકંઠ
૨. 'પૂર્વાલાપ' - કાન્ત
૩. 'સરસ્વતીચંદ્ર' -ગો. મા. ત્રિપાઠી
૪. 'કુસુમમાળા' - નરસિંહરાવ દિવેટિયા

નોંધ. - દરેક એકમમાંથી ૧૪ ગુણનો એક અથવા ૭ ગુણની બે ટૂંકનોંધ પૂછવાની રહેશે.

- પાંચમા પ્રશ્નમાં ચારેય એકમમાંથી હેતુલક્ષી પ્રશ્નો પૂછવાના રહેશે.

(એક ગુણના ૧૪ પ્રશ્નો અથવા બે ગુણના ૭ પ્રશ્નો પૂછવાના રહેશે)

સંદર્ભગ્રંથ :

૧. ગુજરાતી સાહિત્યનો ઇતિહાસ : પ્રકાશક- ગુજરાતી સાહિત્ય પરિષદ
૨. ગુજરાતી સાહિત્યકોશ : પ્રકાશક - ગુજરાતી સાહિત્ય પરિષદ
૩. અર્વાચીન ગુજરાતી સાહિત્યની વિકાસરેખા : ધીરુભાઈ ઠાકર

B.A. Semeter -5
ગુજરાતી
પેપર નં Core 302
ભાષાવિજ્ઞાન અને ગુજરાતી ભાષાનો પરિચય

કુલ ગુણ- 70

Lectures 3+1= 4 Credit = 4

હેતુ - વિદ્યાર્થી ગુજરાતી ભાષા અંગે, એના ઉદભવ - વિકાસ અંગે જાણકારી મેળવશે.

એકમ ૧. ભાષાનો સામાન્ય પરિચય

- અ. ભાષાનું માનવવ્યવહારમાં સ્થાન અને તેના ઉપયોગો
- બ. વ્યાખ્યાઓને આધારે સ્વરૂપલક્ષણો
- ક. ભાષાના સામાજિક, સાંસ્કૃતિક, પ્રાસંગિક સ્વરૂપભેદો

એકમ ૨.

- અ. ભાષાવ્યવસ્થાના વિવિધ સ્તરો - ધ્વનિઘટક, પદ, વાક્ય, ઉક્તિ
- બ. ઉચ્ચારણપ્રક્રિયા
- ક. ગુજરાતી ભાષાના ધ્વનિઘટકો

એકમ ૩.

- અ. માન્ય ભાષા અને બોલી
- બ. ગુજરાતી ભાષાની પ્રાદેશિક બોલીઓ - ઉત્તર ગુજરાતની, મધ્ય ગુજરાતની, દક્ષિણ ગુજરાતની અને સૌરાષ્ટ્રની બોલીઓ (એનાં ઉચ્ચારણ, વ્યાકરણ અને શબ્દભંડોળ સહિત)

એકમ ૪.

- અ. ભારતનાં ભાષાકુળો, ભારત-યુરોપીયથી ભારતીય આર્ય સુધીનો પરિચય
- બ. ભારતીય આર્યના વિકાસના વિવિધ તબક્કા (ઈ.સ.પૂર્વ ૧૨૦૦ થી ઈ.સ. ૧૧૦૦) મહત્ત્વના અને ભેદક લક્ષણોનો પરિચય.

ક. અપભ્રંશથી અર્વાચીન ગુજરાતી (ઈ.સ. ૧૧૦૦ થી આજ સુધી)ની વિકાસરેખાના વિવિધ - તબક્કાઓનો ભેદક લક્ષણો સાથે પરિચય

* (બ અને ક ની વિકાસરેખામાંથી નીચે જણાવેલા મહત્ત્વના ધ્વનિપરિવર્તનો પ્રશ્નપત્રમાં ટૂંકનોંધ સ્વરૂપે પૂછી શકાશે .)

૧. સંયુક્ત વ્યંજનનો લોપ અને પૂર્વસ્વર દીર્ઘત્વ
૨. 'અઇ-અય' તથા 'અઈ-અઉ'નું પરિવર્તન
૩. સ્વરમધ્યમવર્તી 'ક', 'ગ', 'ચ', 'જ', 'ત', 'દ' નો લોપ
૪. 'ય' નો 'જ', 'પ'નો 'વ'

- ૧૪ ગુણના વૈકલ્પિક પ્રશ્નો (હેતુલક્ષી પ્રશ્નો) ચારેય એકમમાંથી પૂછવાના રહેશે.

સંદર્ભગ્રંથ -

૧. ભાષાપરિચય અને ગુજરાતી ભાષાનું સ્વરૂપ : જયંત કોઠારી
૨. ગુજરાતી ભાષાનું ધ્વનિસ્વરૂપ અને ધ્વનિપરિવર્તન : પ્રબોધ પંડિત
૩. ગુજરાતી ભાષાનું ઐતિહાસિક વ્યાકરણ : હરિવલ્લભ ભાયાણી
૪. બોલીવિજ્ઞાન : યોગેન્દ્ર વ્યાસ
૫. ગુજરાતી વાક્યરચના : અરવિંદ ભંડારી

B.A. Semester -5
ગુજરાતી
પેપર નં Core 303
સાહિત્યવિવેચનના સિદ્ધાંતો

કુલ ગુણ- 70

Lectures 3+1= 4 Credit = 4

હેતુ - વિદ્યાર્થી સાહિત્યના સિદ્ધાંતોનો પરિચય મેળવશે જે તેને કૃતિઓ સમજવામાં મદદરૂપ થશે.

એકમ ૧. અ. લલિતકલાની વિભાવના
બ. સાહિત્યકલાની વિભાવના
ક. કલાના વિભિન્ન પ્રકારો

એકમ ૨. સંસ્કૃત સાહિત્યની વિચારધારાઓ - રસ , ધ્વનિ , વક્રોક્તિ, રીતિ ,અલંકાર ,
ઔચિત્ય આદિનો પરિચય

એકમ ૩. પ્રશિષ્ટ સાહિત્ય , કૌતુકરાગી સાહિત્ય , વાસ્તવદર્શી સાહિત્ય અને આધુનિક
સાહિત્યની વિચારધારાઓનો પરિચય.

એકમ ૪. કાવ્યની વ્યાખ્યા (પૂર્વ અને પશ્ચિમ સંદર્ભે)
કાવ્યહેતુ
કાવ્યનાં પ્રયોજનો

- ૧૪ ગુણના વૈકલ્પિક પ્રશ્નો (હેતુલક્ષી પ્રશ્નો) ચારેય એકમમાંથી પૂછવાના રહેશે.

સંદર્ભગ્રંથ :

૧. ભારતીય કાવ્યસિદ્ધાંત : જયંત કોઠારી
૨. સાહિત્યવિવેચનના સિદ્ધાંતો : નગીનદાસ પારેખ
૩. સાહિત્યવિવેચન : બહેચરભાઈ પટેલ

B.A. Semester -5
ગુજરાતી
પેપર નં Core Elective 304/A
'વાડ' - ઈલા આરબ મહેતા

કુલ ગુણ- 70

Lectures 3+1= 4 Credit = 4

હેતુ - કૃતિના અભ્યાસથી વિદ્યાર્થી અર્વાચીન ગુજરાતી સાહિત્યના કથાસાહિત્યથી પરિચિત થશે .

એકમ ૧. સર્જકના જીવન - સમય અને સમગ્ર સાહિત્યસર્જનનો પરિચય

એકમ ૨. કૃતિનો સ્વરૂપલક્ષી અભ્યાસ

એકમ ૩. કૃતિનો વસ્તુલક્ષી અભ્યાસ (ટૂંકનોંધ પૂછી શકાશે.)

એકમ ૪. કાવ્યનું રસદર્શન

- ૧૪ ગુણના વૈકલ્પિક પ્રશ્નો (હેતુલક્ષી પ્રશ્નો) મુખ્યત્વે ત્રણ એકમમાંથી પૂછવાના રહેશે.

* વાડ : ઈલા આરબ મહેતા, ગૂર્જર પ્રકાશન

સંદર્ભગ્રંથ -

૧. ગુજરાતી સાહિત્યકોશ : પ્રકાશક - ગુજરાતી સાહિત્ય પરિષદ
૨. ગુજરાતી સાહિત્યનો ઇતિહાસ : પ્રકાશક - ગુજરાતી સાહિત્ય પરિષદ
૩. આસ્વાદ અષ્ટાદશી : જયંત કોઠારી
૪. ગુજરાતી કાવ્યાસ્વાદ: સુરેશ જોશી

B.A. Semeter -5

ગુજરાતી

પેપર નં Core Elective 304/B

‘તોત્તોચાન’ - તેતસુકો કુરોચાનાંગી, અનુ. રમણ સોની

કુલ ગુણ- 70

Lectures 3+1= 4 Credit = 4

હેતુ - વિદ્યાર્થી માતૃભાષા ઉપરાંત અન્ય ભાષાની કૃતિથી પરિચિત થાય .

એકમ ૧. અ. અનુવાદનું મહત્ત્વ - સ્વરૂપ - ઉપયોગિતા
બ. અનુવાદમાં ધ્યાનપાત્ર બાબતો - પ્રયોજનો

એકમ ૨. કૃતિનો સ્વરૂપલક્ષી અભ્યાસ

એકમ ૩. કૃતિનો વસ્તુલક્ષી અભ્યાસ

એકમ ૪. કાવ્યનું રસદર્શન

- ૧૪ ગુણના વૈકલ્પિક પ્રશ્નો (હેતુલક્ષી પ્રશ્નો) મુખ્યત્વે ત્રણ એકમમાંથી પૂછવાના રહેશે.

સંદર્ભગ્રંથ .

૧. અનુવાદકળા : અનુ. નવનીત મદ્રાસી
૨. અનુવાદ - સિદ્ધાંત અને સમીક્ષા : સંપાદક- રમણ સોની
૩. અનુવાદની સમસ્યાઓ - એક સંગોષ્ઠિ : મોહનભાઈ પટેલ
૪. અનુવાદવિજ્ઞાન : મોહનભાઈ પટેલ
૫. સાહિત્યિક અનુવાદો : સંકલન - કીર્તિદા શાહ

B.A. Semester -5

ગુજરાતી

પેપર નં Core Elective 305/A

‘નંદબત્રીસી’ – શામળ, સંપાદક - કીર્તિદાબેન શાહ

કુલ ગુણ- 70

Lectures 3+1= 4 Credit = 4

હેતુ – કૃતિના અભ્યાસથી વિદ્યાર્થી મધ્યકાળના ગુજરાતી સાહિત્યની કૃતિ અને સ્વરૂપની જાણકારી પ્રાપ્ત કરશે અને એક સર્જકની કૃતિનો સઘન અભ્યાસ કરશે.

એકમ ૧. સર્જકનું જીવન –સમય અને સમગ્ર સાહિત્યસર્જન

એકમ ૨. કૃતિનો સ્વરૂપલક્ષી અભ્યાસ

એકમ ૩. કૃતિનો વસ્તુલક્ષી અભ્યાસ

એકમ ૪. વિચારવિસ્તાર

- ૧૪ ગુણના વૈકલ્પિક પ્રશ્નો (હેતુલક્ષી પ્રશ્નો) મુખ્યત્વે ત્રણ એકમમાંથી પૂછવાના રહેશે.

સંદર્ભગ્રંથ :

૧. ગુજરાતી સાહિત્યકોશ ભાગ -૧ : સંપાદક - જયંત કોઠારી
૨. ગુજરાતી સાહિત્યનો ઇતિહાસ : પ્રકાશક - ગુજરાતી સાહિત્ય પરિષદ
૩. ગુજરાતી સાહિત્યનો ઇતિહાસ (મધ્યકાળ) : અનંતરાય રાવળ
૪. ગુજરાતી ગ્રંથકાર શ્રેણી (શામળ) : હસુ યાજ્ઞિક
૫. શામળ (ગુર્જર કાવ્યશ્રેણી) : રણજિત પટેલ ‘અનામી’

B.A. Semester -5
ગુજરાતી
પેપર નં Core Elective 305/B
'અશ્રુઘર' - રાવજી પટેલ

કુલ ગુણ- 70

Lectures 3+1= 4 Credit = 4

હેતુ - વિદ્યાર્થી એક સર્જકની કૃતિનો સઘન અભ્યાસ કરશે.

એકમ ૧. સર્જકના જીવન- સમય તથા સમગ્ર સાહિત્યસર્જનનો પરિચય

એકમ ૨. કૃતિનો અભ્યાસ અને સામાન્ય પ્રશ્નો

એકમ ૩. કૃતિનો અભ્યાસ અને સામાન્ય પ્રશ્નો (ટૂંકનોંધ પૂછી શકાશે)

એકમ ૪. વિચારવિસ્તાર

- ૧૪ ગુણના વૈકલ્પિક પ્રશ્નો (હેતુલક્ષી પ્રશ્નો) મુખ્યત્વે ત્રણ એકમમાંથી પૂછવાના રહેશે.

સંદર્ભગ્રંથ :

૧. ગુજરાતી સાહિત્યકોશ : પ્રકાશક - ગુજરાતી સાહિત્ય પરિષદ
૨. ગુજરાતી સાહિત્યનો ઇતિહાસ : પ્રકાશક - ગુજરાતી સાહિત્ય પરિષદ
૩. અર્વાચીન ગુજરાતી સાહિત્યનો ઇતિહાસ : ધીરુભાઈ ઠાકર
૪. રાવજી પટેલ : મફત ઓઝા
૫. રાવજી પટેલ - જીવન અને સર્જન : મોહંમદ ઇશ્હાક શેખ

B.A. Semester -6

ગુજરાતી

પેપર નં Core 311

અર્વાચીન ગુજરાતી સાહિત્યનો ઇતિહાસ - ભાગ 2

કુલ ગુણ- 70

Lectures 3+1= 4 Credit = 4

હેતુ- ગુજરાતી સાહિત્યનો વિદ્યાર્થી અર્વાચીન ગુજરાતી સાહિત્યના ઇતિહાસથી પરિચિત હોય તે અનિવાર્ય-
છે. આ પ્રશ્નપત્ર દ્વારા તે અર્વાચીન ગુજરાતી સાહિત્યના યુગોનો વિગતે પરિચય મેળવશે.

એકમ ૧ . ગાંધીયુગ

(અ) રાજકીય, સામાજિક , સાંસ્કૃતિક પરિબળો, સાહિત્યક્ષેત્રે થયેલાં
નવપ્રસ્થાનો,મહત્ત્વની સાહિત્યિક પ્રવૃત્તિઓ.

(બ) મહત્ત્વના સર્જકો - ગાંધીજી, કનૈયાલાલ મુનશી, રા.વિ. પાઠક, ઉમાશંકર જોશી,
સુન્દરમ, જયંત ખત્રી, દર્શક, પન્નાલાલ પટેલ.

(ક) મહત્ત્વની કૃતિઓ - 'તણખામંડળ -૧', 'ભારેલો અગ્નિ', 'સધરા જેસંગનો સાળો',
'આગગાડી', 'જવનિકા', 'જનમટીપ'

૬. ગાંધીયુગનું વિવેચનકાર્ય

એકમ ૨ . અનુગાંધી યુગ

(અ) અનુગાંધીયુગનાં વ્યાવર્તક લક્ષણો

(બ) મહત્ત્વના સર્જકો - રાજેન્દ્ર શાહ, નિરંજન ભગત, પ્રિયકાન્ત મણિયાર, ઉશનસ,
જયંત પાઠકની કવિતાનો અભ્યાસ

(ક) મહત્ત્વની કૃતિઓ - 'બારીબહાર', 'પરિક્રમા', 'સ્વપ્નપ્રયાણ', 'સિંજારવ',
'પિયોગોરી'

એકમ ૩ . આધુનિક યુગ (આધુનિક સાહિત્ય)

(અ) આધુનિક સાહિત્યની વિભાવના

(બ) મહત્ત્વના સર્જકો -સુરેશ જોષી, રઘુવીર ચૌધરી, રાવજી પટેલ, સિતાંશુ યશશંકર ,
લાભશંકર ઠાકરની મહત્ત્વની કૃતિઓનો અભ્યાસ

(ક) મહત્વની કૃતિઓ- પેરેલિસિસ , નાઈટમેર, વ્યથાનાં વીતક, વિદિશા, અંતરાલ

એકમ ૪ અ. આધુનિક સાહિત્ય

વિશ્વયુદ્ધ પછીની વિચારધારાઓ - અસ્તિત્વવાદ , પરાવાસ્તવવાદ,
એબ્સર્ડવાદ

એકમ ૪. બ.ગુજરાતીમાં ખેડાયેલા મહત્વના સાહિત્યસ્વરૂપોની વિકાસરેખા .

(અ) ગદ્ય સ્વરૂપોનો વિકાસ - નવલકથા, ટૂંકીવાર્તા, નાટક, એકાંકી

(બ) પદ્ય સ્વરૂપોનો વિકાસ - ગીત, ખંડકાવ્ય, સોનેટ, ગઝલ

- ૧૪ ગુણના વૈકલ્પિક પ્રશ્નો (હેતુલક્ષી પ્રશ્નો) ચારેય એકમમાંથી પૂછવાના રહેશે.

સંદર્ભગ્રંથ:

૧. ગુજરાતી સાહિત્યકોશ : પ્રકાશક - ગુજરાતી સાહિત્ય પરિષદ
૨. ગુજરાતી સાહિત્યનો ઇતિહાસ : પ્રકાશક - ગુજરાતી સાહિત્ય પરિષદ
૩. અર્વાચીન ગુજરાતી સાહિત્યનો ઇતિહાસ : ધીરુભાઈ ઠાકર
૪. આધુનિક કવિતાપ્રવાહ : જયંત પાઠક
૫. સ્વાતંત્ર્યોત્તર ગુજરાતી કવિતા : દક્ષા વ્યાસ
૬. આધુનિક કવિતા : ભોળાભાઈ પટેલ
૭. આધુનિક કવિતામાં ભાષાકર્મ : સતીશ વ્યાસ
૮. રાજેન્દ્ર -નિરંજન યુગની કવિતા : પ્રસાદ બ્રહ્મભટ્ટ
૯. ગુજરાતી કાવ્યપ્રકારો : ડોલરરાય માંકડ
૧૦. સ્વરૂપસંનિધાન : સંપાદન- સુમન શાહ
૧૧. સોનેટ - શિલ્પ અને સર્જન : ભાનુપ્રસાદ પંડ્યા
૧૨. ખંડકાવ્ય - સ્વરૂપ અને વિકાસ : ચિનુ મોદી
૧૩. બે દાયકા ચાર કવિ - ચિનુ મોદી
૧૪. સુરેશ જોશીથી સુરેશ જોશી : સુમન શાહ
૧૫. સાહિત્યિકવાદ : સંપાદક - અમૃતલાલ યાજ્ઞિક

B.A. Semeter -6
ગુજરાતી
પેપર નં Core 312
ભાષાવિજ્ઞાન અને ગુજરાતી ભાષાનો પરિચય

કુલ ગુણ- 70

Lectures 3+1= 4 Credit = 4

હેતુ - વિદ્યાર્થી ભાષાના ઉદભવ અને વિકાસથી વાકેફ થશે. ભાષાવિકાસના વિવિધ તબક્કાઓથી માહિતગાર થશે , ભાષાનાં વિવિધ અંગો વિશે માહિતી પ્રાપ્ત કરશે .

એકમ ૧. ગુજરાતી ભાષાનો પરિચય

(અ) ગુજરાતી ભાષાનું શબ્દભંડોળ

(બ) અંગસાધક પ્રત્યયો: તત્સમ, દેશ્ય, વિદેશી અને અર્વાચીન ભાષાના સ્વીકૃત ઉલ્લેખો સાથે

૧. પૂર્વપ્રત્યય - કુ, દુર, સમ, અ, અન, ક, વમ, સ, કમ, ગર, બદ, બિન, બે

૨. પરપ્રત્યય - નામિક (સંજ્ઞાસાધક) - અ,ય,તા,ત્વ, આશ, આઈ, પણ, ઈ, ગી, ગીરી (વિશેષણસાધક) - ઈ, ઈય, વિન, આળુ, ગર,ખોર, દાર, બાજ (આખ્યાતિક સંજ્ઞાસાધક) - અન- અના, અણ-અણા, આઈ, અક, આણ, આવર, તર , આમણ (આખ્યાતિક વિશેષણસાધક) - આઉ , ઉ

૩. અંગવિસ્તારક પ્રત્યય - અ,ક, ડ, લ, ઈય

એકમ ૨. (અ) રવાનુકારી શબ્દો અને દ્વિરુક્તપ્રયોગ

(બ) સમાસરચના

(ક) ગુજરાતી ભાષાના સંયોજકો, કૃદંતો, નિપાતો, ઉદગારવાચકો

એકમ ૩. અ. નામપદ

(ક) ગુજરાતી ભાષાની લિંગવ્યવસ્થા (ખ) ગુજરાતી ભાષાની વચનવ્યવસ્થા

(ગ) ગુજરાતી ભાષાની વિભક્તિવ્યવસ્થા (ઘ) અવિકારી નામ અને વિશેષણ

બ. ક્રિયાપદ

(ક) આખ્યાતિક રૂપો (ખ) કૃદંતના વિવિધ પ્રયોગો અને અર્થ

ક. સંયુક્ત ક્રિયાપદો

એકમ ૪. વાક્યપ્રકાર

(ક) કારકત્વની દૃષ્ટિએ- કર્તારિ, કર્મણિ, ભાવે, પ્રેરક

(ખ) પ્રયોજનની દૃષ્ટિએ - નિર્દેશાર્થ , પ્રશ્નાર્થ , આજ્ઞાર્થ , વિધ્યર્થ , ઉદગારવાચક

(ગ) રચનાની દૃષ્ટિએ- ૧. સાદી રચના ૨. મિશ્ર રચના: સંયુક્ત રચના તથા

સંકુલ રચના

- ૧૪ ગુણના વૈકલ્પિક પ્રશ્નો (હેતુલક્ષી પ્રશ્નો) ચારેય એકમમાંથી પૂછવાના રહેશે.

સંદર્ભગ્રંથ :

૧. ભાષાપરિચય અને ગુજરાતીભાષાનું સ્વરૂપ : જયંત કોઠારી

૨. ગુજરાતી ભાષાનું ધ્વનિસ્વરૂપ અને ધ્વનિ પરિવર્તન : પ્રબોધ પંડિત

૩. થોડોક વ્યાકરણવિચાર : હરિવલ્લભ ભાયાણી

૪. ગુજરાતી ભાષાનું વ્યાકરણ : યોગેન્દ્ર વ્યાસ

૫. ગુજરાતી વાક્યરચના : અરવિંદ ભંડારી

B.A. Semester -6
ગુજરાતી
પેપર નં Core 313
સાહિત્યવિવેચનના સિદ્ધાંતો

કુલ ગુણ- 70

Lectures 3+1= 4 Credit = 4

હેતુ - વિદ્યાર્થી સાહિત્યના સિદ્ધાંતોનો પરિચય મેળવશે જે તેને કૃતિઓ સમજવામાં મદદરૂપ થશે.

એકમ ૧. અ. શબ્દની શક્તિ - અભિધા, લક્ષણા , વ્યંજના (લક્ષણાના પ્રકાર અપેક્ષિત છે, લક્ષણાના પ્રભેદો અને વ્યંજનાના ભેદો અપેક્ષિત નથી.
બ. અનુકરણ (પ્લેટો , એરિસ્ટોટલના સંદર્ભે)

એકમ ૨. સર્જનપ્રક્રિયા સાથે સંકળાયેલા તત્ત્વો

(૧) અલંકાર (૨) છંદ - ગેયતા- લય (૩) કલ્પન (૪) પ્રતીક (૫) પુરાકલ્પન

એકમ ૩. (અ) સાહિત્યના પ્રકારો

આત્મકથા , ટૂંકીવાર્તા , નાટક , ખંડકાવ્ય , ગઝલ , સોનેટનો સ્વરૂપપરિચય
(બ) પરંપરા અને પ્રયોગ

એકમ ૪. સર્જન , ભાવન , વિવેચન

(અ) અભિવ્યક્તિ અને પ્રત્યાયન (બ) કારચિત્રી અને ભાવચિત્રી પ્રતિભા

(ક) સર્જનની પ્રક્રિયા: અનુભૂતિ , કલ્પના, શૈલી , સાહિત્યિક રુચિ

(ડ) ૧. વિવેચનની વિભાવના

૨. પ્રકાર - ૧. સિદ્ધાંતલક્ષી વિવેચન ૨. પ્રત્યક્ષ વિવેચન- વર્ણન, અર્થઘટન,
મૂલ્યાંકન

૩. વિવેચનની પદ્ધતિઓ - ઐતિહાસિક , તુલનાત્મક , વર્ણનાત્મક .

- ૧૪ ગુણના વૈકલ્પિક પ્રશ્નો (હેતુલક્ષી પ્રશ્નો) ચારેય એકમમાંથી પૂછવાના રહેશે.

સંદર્ભગ્રંથ :

૧. ભારતીય કાવ્યસિદ્ધાંત : જયંત કોઠારી
૨. સાહિત્યવિવેચનના સિદ્ધાંતો : નગીનદાસ પારેખ
૩. પશ્ચિમનું સાહિત્યવિવેચન : શિરીષ પંચાલ
૪. સ્વરૂપસન્નિધાન : સંપાદન -સુમન શાહ
૫. ટૂંકીવાર્તા - વિજય શાસ્ત્રી
૬. ખંડકાવ્ય - જયદેવ શુક્લ
૭. ખંડકાવ્ય - સ્વરૂપ અને વિકાસ : ચિનુ મોદી
૮. ગુજરાતી ગઝલની સૌન્દર્યમીમાંસા - રશીદ મીર
૯. સોનેટ - વિનોદ જોશી
૧૦. સોનેટ - શિલ્પ અને સર્જન : ભાનુપ્રસાદ પંડ્યા
૧૧. ગુજરાતી કાવ્યપ્રકારો : ડોલરરાય માંકડ
૧૨. ભાર સાહિત્યસ્વરૂપો : પ્રસાદ બ્રહ્મલદ્
૧૩. આત્મકથા - સ્વરૂપ અને વિકાસ : રસિલા કડિયા

B.A. Semester -6
ગુજરાતી
Paper No. Core Elective 314/A
'આપણાં સોનેટ' - સંપાદક -ચંદ્રશંકર ભટ્ટ

કુલ ગુણ- 70

Lectures 3+1= 4 Credit = 4

હેતુ - કૃતિના અભ્યાસથી વિદ્યાર્થી અર્વાચીન ગુજરાતી સાહિત્યના સોનેટ સ્વરૂપથી પરિચિત થશે .

એકમ ૧. (અ) સાહિત્યસ્વરૂપની વિભાવના - સોનેટ

(બ) સાહિત્ય સ્વરૂપના લક્ષણો , ઉદભવ - વિકાસ

એકમ ૨. કૃતિના સામાન્ય પ્રશ્નો (પસંદગીના સોનેટની યાદી સામેલ છે.)

એકમ ૩. કૃતિનો વસ્તુલક્ષી અભ્યાસ (ટૂંકનોંધ પૂછી શકાશે.)

એકમ ૪. સંક્ષેપીકરણ (સાત - સાત ગુણના બે પરિચ્છેદ પૂછવાના રહેશે)

- ૧૪ ગુણના વૈકલ્પિક પ્રશ્નો (હેતુલક્ષી પ્રશ્નો) ચારેય એકમમાંથી પૂછવાના રહેશે.

સંદર્ભગ્રંથ :

૧. ગુજરાતી સાહિત્યકોશ : પ્રકાશક - ગુજરાતી સાહિત્ય પરિષદ

૨. ગુજરાતી સાહિત્યનો ઇતિહાસ : ધીરુભાઈ ઠાકર

૩. સોનેટ - વિનોદ જોશી

૪ સોનેટ : શિલ્પ અને સર્જન : ભાનુપ્રસાદ પંડ્યા

૫. આસ્વાદઅષ્ટાદશી : જયંત કોઠારી

પસંદગીના સોનેટની યાદી -

૧. ભણકારા - બ.ક.ઠાકોર
૨. મોગરો - બ.ક.ઠાકોર
૩. સુખદુઃખ - બ.ક.ઠાકોર
૪. ઉપહાર - કાન્ત
૫. છેલ્લું દર્શન - રા. વિ.પાઠક
૬. (ત્રિમૂર્તિ) : ગાંધી - સુંદરમ
૭. અહો ! પૃથ્વીમૈયા - સુંદરમ
૮. જાવ પૂર્વે - સુંદરમ
૧૦. જઠરાગ્નિ - ઉમાશંકર જોશી
૧૧. બે પૂર્ણિમાઓ - ઉમાશંકર જોશી
૧૨. મધ્યાહ્ન - ઉમાશંકર જોશી
૧૩. રડો ના મુજ મૃત્યુને - ઉમાશંકર જોશી
૧૪. ભલે શૃંગો ઊંચા - ઉમાશંકર જોશી
૧૫. રહ્યાં વર્ષો તેમાં - ઉમાશંકર જોશી
૧૬. ભરતી - કૃષ્ણલાલ શ્રીધરાણી
૧૭. મરજીવિયા - પૂજાલાલ
૧૮. વિદાય - પ્રહલાદ પારેખ
૧૯. વાતો - પ્રહલાદ પારેખ
૨૦. તું સારથિ તું જ પરંતપ - હરિશ્ચંદ્ર ભટ્ટ
૨૧. આયુષ્યના અવશેષે ૧ અને ૩ - રાજેન્દ્ર શાહ
૨૨. આધુનિક અરણ્ય - નિરંજન ભગત
૨૩. જૂનું ઘર ખાલી કરતાં - બાલમુકુન્દ દવે
૨૪. વળાવી બા આવી - ઉશનસ
૨૫. હું જાણું - ઉશનસ
૨૬. વૃદ્ધપ્રીતિ - ઉશનસ
૨૭. વતનથી વિદાય થતાં - જયંત પાઠક
૨૮. વર્ષો પછી વતનમાં - જયંત પાઠક
૨૯. લીલા તારી - સુરેશ દલાલ
૩૦. રસ - ચંદ્રકાન્ત શેઠ
૩૧. સાહસનું ઇજન - લાભશંકર ઠાકર
૩૨. બાને - મણિલાલ દેસાઈ
૩૪. પરોઢે -તાપણી પાસે બેઠેલ...- રાવજી પટેલ
૩૫. તુલસીપર્ણ - ભગવતીકુમાર શર્મા

B.A. Semester -6

ગુજરાતી

Paper No. Core Elective 314 /B

‘અખાના છપ્પા’ – સંપાદક : ઉમાશંકર જોશી

કુલ ગુણ- 70

Lectures 3+1= 4 Credit = 4

હેતુ - વિદ્યાર્થી મધ્યકાલીન ગુજરાતી સાહિત્ય સ્વરૂપ છપ્પાથી પરિચિત થશે .

- એકમ ૧. (અ) સાહિત્યસ્વરૂપની વિભાવના - છપ્પા
(બ) સાહિત્યસ્વરૂપના લક્ષણો , ઉદભવ, વિકાસ
(ક) સર્જકનું જીવન - કવન અને સાહિત્યસર્જન

એકમ ૨. કૃતિનો સ્વરૂપલક્ષી અભ્યાસ (પસંદગીનાં અંગોની યાદી સામેલ છે.)

એકમ ૩. કૃતિનો વસ્તુલક્ષી અભ્યાસ (ટૂંકનોંધ પૂછી શકાશે)

એકમ ૪. સંક્ષેપીકરણ (સાત - સાત ગુણના બે પરિચ્છેદ પૂછવાના રહેશે.)

-૧૪ ગુણના વૈકલ્પિક (હેતુલક્ષી પ્રશ્નો) મુખ્યત્વે ત્રણ એકમમાંથી પૂછવાના રહેશે.

સંદર્ભગ્રંથ :

૧. મધ્યકાલીન ગુજરાતી સાહિત્યનો ઇતિહાસ : અનંતરાય રાવળ
૨. ગુજરાતી સાહિત્યકોશ : પ્રકાશક - ગુજરાતી સાહિત્ય પરિષદ
૩. ગુજરાતી સાહિત્યનો ઇતિહાસ : પ્રકાશક - ગુજરાતી સાહિત્ય પરિષદ
૪. અખો - એક અધ્યયન : ઉમાશંકર જોશી
૫. ગુજરાતી ગ્રંથકાર શ્રેણી (અખો) : ભૂપેન્દ્ર ત્રિવેદી

પસંદગીના અંગોની યાદી -

શિષ્ય અંગ, ગુરુ અંગ, કવિ અંગ, વૈરાગ્ય અંગ, દોષ અંગ, માયા અંગ, તીર્થ અંગ, ચેતના અંગ,
સૂઝ અંગ, જ્ઞાની અંગ, જીવઈશ્વર અંગ, ચાનક અંગ, પ્રાપ્તિ અંગ, ભાષા અંગ, જડભક્તિ અંગ,
સગુણ ભક્તિ અંગ, વેષવિચાર અંગ, ફૂટકળ અંગ

B.A. Semester -6
ગુજરાતી
Paper No. Core Elective 315/A
‘દસ પાશ્ચાત્ય નવલિકાઓ’ – અનુવાદ : રેમન્ડ પરમાર

કુલ ગુણ- 70

Lectures 3+1= 4 Credit = 4

હેતુ- વિદ્યાર્થી અન્ય દેશના કથાસાહિત્યનો પરિચય મેળવશે, અને એના પરિપ્રેક્ષ્યમાં પોતાની ભાષાના કથાસાહિત્યને મૂલવશે .

એકમ ૧. (અ) સાહિત્યસ્વરૂપની વિભાવના – ટૂંકીવાર્તા
(બ) સાહિત્યસ્વરૂપનાં લક્ષણો, ઉદભવ, વિકાસ

એકમ ૨. કૃતિનો અભ્યાસ વાર્તા ૧ થી ૫ સંદર્ભે સામાન્ય પ્રશ્નો

એકમ ૩. કૃતિનો અભ્યાસ વાર્તા ૬ થી ૧૦ સંદર્ભે સામાન્ય પ્રશ્નો

એકમ ૪. પૂરૂવાચન

- પ્રશ્નમાં એકમ -૨ અને ૩માંથી ટૂંકનોંધ પૂછી શકાશે.

- ૧૪ ગુણના વૈકલ્પિક (હેતુલક્ષી પ્રશ્નો) મુખ્યત્વે ત્રણ એકમમાંથી પૂછવાના રહેશે.

‘પાશ્ચાત્ય નવલિકાઓ’ : અનુવાદ – રેમન્ડ પરમાર, રંગદ્વાર પ્રકાશન

સંદર્ભગ્રંથ :

૧. ટૂંકીવાર્તા અને ગુજરાતી ટૂંકીવાર્તા - જયંત કોઠારી

B.A. Semester -6
ગુજરાતી
Paper No. Core Elective 315/B
'એવા રે અમે એવા' - વિનોદ ભટ્ટ

કુલ ગુણ- 70

Lectures 3+1= 4 Credit = 4

હેતુ - વિદ્યાર્થી અર્વાચીન ગુજરાતી સાહિત્યના એક સ્વરૂપથી અને એના પ્રવાહોથી પરિચિત થશે .

એકમ ૧. (અ) આત્મકથાનું સાહિત્યસ્વરૂપ

(બ) સાહિત્યસ્વરૂપનાં વ્યાવર્તક લક્ષણો

(ક) આ સ્વરૂપના મુખ્ય સર્જકો અને કૃતિઓનો પરિચય

એકમ ૨. કૃતિનો અભ્યાસ - સામાન્ય પ્રશ્નો

એકમ ૩. કૃતિનો અભ્યાસ - સામાન્ય પ્રશ્નો (ટૂંકનોંધ પૂછી શકાશે)

એકમ ૪. પૂઠવાચન

- ૧૪ ગુણના વૈકલ્પિક (હેતુલક્ષી પ્રશ્નો) મુખ્યત્વે ત્રણ એકમમાંથી પૂછવાના રહેશે.

સંદર્ભગ્રંથ :

૧. ગુજરાતી સાહિત્યકોશ - ૨ : પ્રકાશક - ગુજરાતી સાહિત્ય પરિષદ
૨. ગુજરાતી સાહિત્યનો ઇતિહાસ : પ્રકાશક - ગુજરાતી સાહિત્ય પરિષદ
૩. આત્મકથા : સતીશ વ્યાસ
૪. આત્મકથા સ્વરૂપ અને વિકાસ : રસિલા કડિયા
૫. ' કેન્દ્રે આત્મકથા, પરિઘે હાસ્યકથા : રમણ સોની, 'પ્રત્યક્ષ', એપ્રિલ-જૂન -૨૦૦૫